

Τόμος 13/2, 2015

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών
Επιμέλεια: Γ. Κ. Βαρζελιώτη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΦΥΣΗ

Πρόλογος

(σ. 15-30) Αναστασιάδη, Δ.,

Τι συμβαίνει στην αρχαία τραγωδία όταν οι μητέρες μιμούνται τη γη.

(σ. 31-42) Πούχνερ, Β.,

Η έννοια της φυσικότητας στις θεωρίες υποκριτικής του Διαφωτισμού και του Ρομαντισμού.

(σ. 43-56) Δημοσθένους, Α.,

Η σημασία των ήχων της φύσης στο θεατρικό έργο του Τένεσι Ουίλιαμς *Ορφέας στον Άδη*: οι σκηνοθετικές οδηγίες του συγγραφέα.

(σ. 57-76) Κωνσταντάκος, Ι.,

Όταν ο Κρόνος συνάντησε τη Γη. Ο αρχαίος κοσμολογικός μύθος στη *Βιοχημεία* του Παύλου Μάτεσι.

(σ. 75-92) Βελεγράκη, Ε.,

Πτυχές του θεάτρου και της φύσης στη δραματουργία του Β. Ζιώγα:
Από το *Προξενικό της Αντιγόνης* ως τις *Χρωματιστές γυναίκες*.

(σ. 93-108) Νεοφύτου, Τ.,

Η *Γκόλφω* του Σπ. Περεσιάδη και οι σκηνικές αναζητήσεις του Σίμου Κακάλα και του Νίκου Καραθάνου: φύση, φως και σκότος.

ΜΕΛΕΤΕΣ

(σ. 109-132) Πεφάνης, Γ. Π.,

Φιλοσοφίες της σκηνής / σκηνές της φιλοσοφίας. Σκιαγράφηση μιας θεατροφιλοσοφίας.

(σ. 133-142) Πούχνερ, Β.,

Ο σκηνικός πληθυσμός της νεοελληνικής δραματουργίας και η δηλωτική λειτουργικότητα των ονομάτων.

(σ. 143-166) Βαγενάς, Ν.,

Θέατρο και εθνική προοπτική. Ένα λανθάνον κριτικό κείμενο του Κάλβου.

(σ. 167-180) Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Χρ.,

Το θέατρο στην ελληνόφωνη εκπαίδευση της Σμύρνης (19ος αιώνας-1922).

(σ. 181-200) Γεωργιάδη, Κ.,

Οι κωμωδίες του Σαίξπηρ στο Βασιλικό Θέατρο (1901-1908) στο πλαίσιο της προσπάθειας ανανέωσης του ελληνικού δραματολογίου με το παραμυθόδραμα και το συμβολισμό.

(σ. 201-218) Κουρμουλάκης, Κ.,
Ο σκηνογράφος Θεόδωρος Αρμενόπουλος και η αυλαία *Αι Νύμφαι ακούουσαι τον Ορφέα* του
Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά.

(σ. 219-238) Χοτζάκογλου, Α.,
Συστήνοντας τον διεθνή Σπύρο Μοσχογιάννη, Αιγυπτιώτη καλλιτέχνη των Κουκλοθεάτρου, Θεάτρου
Σκιών και Θεάτρου.

ΕΚΔΟΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

(σ. 239-366) Πετράκου, Κ.,
Τα άγνωστα έργα του Γιώργου Θεοτοκά.

(σ. 367-432) Γεωργοπούλου, Β.,
Το κλειδί της ευτυχίας, μια κεφαλονίτικη ηθογραφία της Παυλίνας Πετροβάτου.

(σ. 433-476) Δημάκη-Ζώρα, Μ.,
«Μία ακόμη άνθρωπος» στη δραματολογία της Ζωής Καρέλλη: το αδημοσίευτο θεατρικό έργο *Μαρία*.

(σ. 477-562) Καρασαββίδης, Κ.,
Αλέκου Σακελλάριου – Χρήστου Γιαννακόπουλου, *Η ζωή συνεχίζεται* (1941): μια επιθεώρηση από την
εποχή της Κατοχής.

(σ. 563-592) Ιωαννίδης, Γρ.,
Τα Παιδιά: Το πρώτο «θέατρο-ντοκουμέντο» της ελληνικής δραματολογίας. Συμβολή στη μελέτη της
πρωτοπορίας στο ελληνικό θέατρο της δικτατορίας.

ΔΙΑΦΟΡΑ

(σ. 593-598) Κακριδής, Φ.,
Φραγκορωμέϊκα ή ο ανελλήνιστος Ηρώδης.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Πούχνερ, Β.,

Αρχαιότητα

- (σ. 599-603) Anastasia-Erasmia Peponi (ed.), *Performance and Culture in Plato's Laws*,
Cambridge etc., Cambridge University Press 2013.
- (σ. 604-607) Dan Curley, *Tragedy in Ovid. Theater, Metatheater, and the Transformation of a
Genre*, Cambridge, Cambridge Univ. Press 2013.
- (σ. 608-609) Άντρη Χ. Κωνσταντίνου – Ιωάννη Χατζηκωστή (επιμ.), *Το αρχαίο θέατρο στην
Κύπρο. Πρακτικά συνεδρίου*, Λευκωσία, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου 2013.

Ελληνικό θέατρο των νεωτέρων χρόνων

- (σ. 610-612) Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο / Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής
Τραπεζής, *Εθνικό Θέατρο. Τα πρώτα χρόνια (1930-1941)*. κείμενα: Δημήτρης σπάθης,
Κωνσταντίνα Σταματογιαννάκη, Κώστας Γεωργουσόπουλος, Αντιγόνη Μανασσή, Αθήνα 2013.

- (σ. 613-616) Κωνσταντζα Γεωργακάκη, 1894-2014. *Η εφήμερη γοητεία της Επιθεώρησης*, Αθήνα, Εκδόσεις Polaris 2013.
- (σ. 617-619) Γιώργος Βλάχος (επιμ.), *Ελληνική Μουσική Δημιουργία του 20ού αιώνα για το Λυρικό Θέατρο και άλλες Παραστατικές Τέχνες*, 27-29 Μαρτίου 2009 *Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Πρακτικά Συνεδρίου*, Αθήνα, Σύλλογος Οι φίλοι της Μουσικής / Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη» 2009.
- (σ. 620-621) Γιώργος Βοζίκας (επιμ.), *Λαϊκός πολιτισμός και έντεχνος λόγος (ποίηση – πεζογραφία – θέατρο). Πρακτικά διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου (Αθήνα, 8-12 Δεκεμβρίου 2010) και Πρακτικά Συμποσίου Ζαχαρίας Παναγιωτίου (Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2010)*, 3 τόμ., Αθήνα, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών 2013 (Δημοσιεύματα του κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας 30).
- (σ. 622-623) Θανάσης Ν. Καραγιάννης, *Σχολικό Θέατρο (1871-1974). Πρόλογοι Θεατρικών Έργων & Σχολικών Γιορτών. 140 Κείμενα με αισθητικό, ιστορικό, παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό περιεχόμενο*, Αθήνα, εκδόσεις Πάραλος 2013.
- (σ. 624-627) Ιωσήφ Βιβιλάκης, *Το κήρυγμα ως performance. Εκκλησιαστική ρητορική και θεατρική τέχνη μετά το Βυζάντιο*, Αθήνα, εκδόσεις Αρμός 2013.
- (σ. 628-631) Γιώργος κ. Βαρζελιώτη – Κώστας Γ. Τσιγκάκης (επιμ.), *Γαληνοτάτη. Τιμή στη Χρύσα Μαλτέζου*, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών/τμήμα Θεατρικών Σπουδών – Μουσείο Μπενάκη 2013.

Θεωρία, αισθητική, εισαγωγές

- (σ. 632-634) Erika Fischer-Lichte, *Θέατρο και Μεταμόρφωση. Προς μια νέα αισθητική του επιτελεστικού*, μετάφραση Νατάσα Σιουζουλή, εισαγωγή & επιστημονική εποπτεία Πλάτων Μαυρομούστακος, Αθήνα, εκδόσεις Πατάκη 2012.
- (σ. 635-642) Erika Fischer-Lichte, *Performativität. Eine Einleitung* [τελεστικότητα. Μια εισαγωγή], Bielefeld, transcript 2012 (²2013).
- (σ. 643) Christopher B. Balme, *Εισαγωγή στις Θεατρικές Σπουδές*, Μετάφραση Ρωμανός Κοκκινάκης και Βίκυ Λιακοπούλου, Αθήνα, Πλέθρον 2012.
- (σ. 644-646) Walter Benjamin, *Για το έργο τέχνης. Τρία δοκίμια*, Πρόλογος – μετάφραση – σχόλια Αντώνης Οικονόμου, επίμετρο Jürgen Habermas, Αθήνα, Πλέθρον 2013.
- (σ. 647-653) Γιώργος Π. Πεφάνης, *Περιπέτειες της Αναπαράστασης. Σκηνές της Θεωρίας II*, Αθήνα εκδόσεις Παπαζήση 2013, σελ. 572, ISBN 978-960-02-2831-1. Γιώργος Π. Πεφάνης, *Φαντάσματα του Θεάτρου. Σκηνές της Θεωρίας III*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση 2013, σελ. 398.
- (σ. 654-656) Σάββας Πατσαλίδης, *Θεατρικές παρεμβάσεις*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press 2013.
- (σ. 657-660) Μαρία Βελιώτη-Γεωργοπούλου (επιμ.), *Κουκλοθέατρο. Το θέατρο της εμπύχωσης. Διεπιστημονικές αναγνώσεις / Καλλιτεχνικές συναντήσεις*, Αθήνα, Αιγόκερως 2012.

Θέατρο Ευρώπης και Αφρικής

- (661-760) Andreas Kotte, *Theatergeschichte. Eine Einführung* [Ιστορία θεάτρου. Μια εισαγωγή], Köln/Weimar/Wien, Böhlau 2013.
- (σ. 671-678) Erika Fischer-Lichte, *Ιστορία Ευρωπαϊκού Δράματος και Θεάτρου. 1. Από την Αρχαιότητα στους Γερμανούς Κλασικούς, 2. Από το Ρομαντισμό μέχρι σήμερα*, μετάφραση του πρώτου τόμου Γιάννης Καλιφατίδης, μετάφραση του δεύτερου τόμου Γιώργος Σαγκριώτης, Αθήνα, Πλέθρον 2012.
- (σ. 679-680) *Lied und populäre Kultur / Song and Popular Culture 58* (2013).
- (σ. 681-682) *Shakespeare Made French. Four Plays by Jean-François Ducis*, Translated by Marvin Carlson, New York, Martin E. Segal Theatre Center Publications 2012.
- (σ. 683-687) Kahlid Aminde – Marvin Carlson, *The Theatres of Morocco, Algeria and Tunisia. Performance Traditions of the Maghreb*, Basingstoke, Palgrave Macmillan 2012 (Studies in International Performance).
- (σ. 688-697) *Theatre from Medieval Cairo. The Ibn Dāniyāl Trilogy. Translated and edited by Safi Mahfouz and Marvin Carlson. The Shadow Spirit, The Amazing Preacher and the Stranger, The Love-Stricken One and the Lost One Who Inspires Passion*, New York, Martin E. Segal Theatre Center 2013.
- (σ. 696-700) Δημήτρης Φίλιας – Μαρία Βελιώτη-Γεωργοπούλου – Αντιγόνη Βλαβιανού – Χριστίνα Οικονομοπούλου (επιμ.), *Πολύχρωμες ψηφίδες. Γαλλοφωνία & Πολυπολιτισμικότητα*, Αθήνα, εκδόσεις Γρηγόρη 2013.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ/SUMMARIES

(σ. 701-708)

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

(σ. 709-716)

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

(σ. 717) Ελένη Γεωργίου, Οι σκηνοθεσίες των έργων του Luigi Pirandello στην ελληνική σκηνή από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έως το τέλος του 20ού αιώνα.

(σ. 718) Μαρία Παναγιωτοπούλου, Το θεατρικό έργο του Παύλου Νιρβάνα.

(σ. 719) Μαρία Σεχοπούλου, Η πρόσληψη του Αυγούστου Στρίντμπεργκ στην Ελλάδα (μεταφράσεις – παραστάσεις).

(σ. 720) Ελένη Τιμπλαλέξη, Αναλογικά και ψηφιακά παιχνίδια ρόλων: η μαθησιακή και θεατρική διάσταση.